

Finansförvaltning Regel

Region Gävleborg

**Regionstyrelsen 2024
RS 2024/2334**

Innehållsförteckning

1	Reglernas syfte och omfattning.....	3
2	Uppdatering av Finansförvaltning Regel	3
3	Ansvar	3
3.1	Regiondirektörens ansvar	3
3.2	Ekonomidirektörens ansvar	3
4	Finansförvaltningens organisation	4
4.1	Organisation.....	4
4.2	Koncernkontostrukturen	4
5	Likviditetshantering	5
5.1	Likviditetsberedskap.....	5
5.2	Likviditetsplanering.....	5
6	Utlåning.....	6
7	Upplåning.....	6
7.1	Kapitalbindning	6
7.2	Räntebindning.....	6
7.3	Finansiell leasing	7
8	Rapportering och internkontroll.....	7
9	Operativa risker.....	7
10	Uppföljning	8
11	Incidentrapportering.....	8

1 Reglernas syfte och omfattning

Reglerna ger förtydliganden till Finansförvaltning Policy och fastställs av regionstyrelsen.

2 Uppdatering av Finansförvaltning Regel

Uppdatering av reglerna ska ske vid behov.

3 Ansvar

Regionfullmäktiges ansvar och regionstyrelsens ansvar hanteras i finanspolicyn.

3.1 Regiondirektörens ansvar

Regiondirektören har det övergripande ansvaret för tjänstemannaförvaltningen.

Det är regiondirektörens ansvar att:

- ytterst ansvara för den operativa finansverksamheten i hela regionkoncernen
- finanspolicyn följs i regionen och dess helägda bolag och stiftelser,
- regionstyrelsen tillhandahålls den rapportering och information som behövs för att styrelsen ska kunna fullgöra sin uppgift.
- Vid räntesäkring via ränteswappar säkerställa att ränteswapparnas totala nettovolym inte överstiger volymen rörliga lån.

3.2 Ekonomidirektörens ansvar

Det är ekonomidirektören som leder det finansiella arbetet inom regionen.

Ekonomidirektören ansvarar att:

- regionen har en väl fungerande finansfunktion gällande bemanning, organisation och arbetsätt
- minst årligen ompröva regler till finanspolicyn och vid behov föreslå lämpliga förändringar
- en kontrollfunktion med tillräckliga resurser och rutiner för kontroll och granskning finns avseende finansförvaltningen
- tilldelar behörigheter till koncernkontot
- säkerställa likviditet
- Nyupplåna, omsätta lån och handla ränteswappar upp till inom vid varje tillfälle av regionstyrelsens beslutade ram för nyupplåning och omsättning av befintliga lån.
- borgensavgifter och räntemarginaler är marknadsmässiga enligt aktuellt marknadsläge
- besluta om finansiering via finansiell leasing

4 Finansförvaltningens organisation

4.1 Organisation

Regionens finansförvaltning sker i sin helhet inom regionstyrelsen. Finansförvaltningen ska organiseras så att beslut skiljs från verkställighet och redovisning av beslut. Ingen enskild person får själv kontrollera hela transaktionen, så kallat dualitetsprincip.

Det är Ekonomistaben som löpande fattar beslut om att genomföra transaktioner och att det löpande arbetet i finansfunktionen sker i enlighet med fastställd finanspolicy, regler till finanspolicy och delegationsordning. .

Betalningar som uppstår till följd av finansiella transaktioner genomförs av ekonomiförvaltningens kassagrupp enligt direktiv för attest och utbetalningar.

Redovisning av betalningsströmmar in till och ut från regionen till följd av finansiella transaktioner genomförs av ekonomiförvaltningens redovisningsfunktion.

4.2 Koncernkontostrukturen

Regionstyrelsen ansvarar för Region Gävleborgs koncernkontostruktur. De bolag där regionen har bestämmande inflytande samt de stiftelser som regionen ansvarar för ska organiseras inom regionens koncernkontostruktur. Ekonomiförvaltningen ansvarar för både strukturen och den dagliga förvaltningen av koncernkontot. Ingen enskild individ ska ensam kunna kontrollera en betalningstransaktion från början till slut.

Behörigheter delas in i tre kategorier:

1. Administratörsbehörigheter: behörigheten ska vara begränsad till ett fåtal individer utifrån principen att individ med denna behörighet inte samtidigt ska registrera betalningsinformation och verkställa betalningar.
2. Behörighet att göra betalningar: Denna behörighet ska vara begränsad men funktionell. Denna funktion får inte ha administratörsbehörighet.
3. Tittabehörighet: Denna behörighet ger endast möjlighet att se saldon och transaktioner på konton.

5 Likviditetshantering

Samtliga tillgodohavanden inom koncernkontot kan nyttjas för regionens betalningsberedskap vilket inkluderar koncernkontot, koncernkontokredit och temporärt nyttjande av likvida medel inom kapitalförvaltningen. Kreditram för koncernkontot beslutas av regionfullmäktige. Inom ramen för fullmäktiges beslut bedömer ekonomidirektören regionens behov av kreditutrymme för betalningsberedskap utifrån affärsmässiga överväganden.

Villkoren på koncernintern in- och utlåning inom koncernkontot ska vara marknadsmässiga. Det innebär att räntevillkoren ska sättas som om bolagen eller stiftelserna själva hade agerat motpart mot banken. De interna kreditlimiterna ska normalt inte överstiga tio procent av omsättningen. Särskilda omständigheter kan dock motivera en tillfälligt högre kreditlimit. Villkoren omprövas årligen av ekonomidirektören.

5.1 Likviditetsberedskap

Likviditetsbehovet för en specifik tidsperiod motsvaras av det prognostiserade kassaflödet exklusive likviditetsflöden inom kapitalförvaltningen. En adekvat likviditetsberedskap innebär att regionens kassabehållning (exklusive kassa inom kapitalförvaltningen) och outnyttjade korta krediter ska överstiga likviditetsbehovet kommande sex kalendermånader.

En god betalningsberedskap upprätthålls genom regelbunden analys av betalningsflöden till och från regionens koncernkonto där det ska finnas god marginal för oförutsedda händelser.

5.2 Likviditetsplanering

Likviditetsprognos ska ligga till grund för bedömningen av likviditetsbehovet på kort respektive lång sikt samt utgöra underlag för beslut om placering av likvida medel, överföringar till och från kapitalförvaltningen, amortering av lån samt behov av upplåning och tecknande av kreditfaciliteter. Den långsiktiga likviditetsplanen ska uppdateras varje år och omfatta minst samma tidsperiod som budgetens flerårsplaner. För att säkerställa att kravet på likviditetsberedskap uppfylls ska vidare en mer detaljerad likviditetsprognos tas fram som visar likviditetsbehovet de närmaste 6–12 månaderna.

Vid eventuell överskottslikviditet ska betalningsberedskap vägas mot amortering av lån om det finns ett nära förestående låneförfall. Ekonomidirektören gör övervägandet utifrån bedömning av refinansieringsbehov och begränsat risktagande.

Om en bedömd överskottslikviditet finns trots tidigare övervägande ska dessa medel hanteras inom regionfullmäktiges beslutade policy för kapitalförvaltning.

6 Utlåning

Anstånd, uppskov och avbetalningsplaner kopplade till taxor och avgifter till privatpersoner är inte att betrakta som utlåning i detta avseende.

Förskottsbetalning till leverantör ska användas med stor restriktivitet och kräver säkerhet i form av bankgaranti eller liknande.

Utlåning till dotterbolag sker i första hand genom koncernkontokredit. Om utlåning sker genom revers ska villkoren vara marknadsmässiga. Beslut om utlåning genom revers fattas i varje enskilt fall av regionstyrelsen.

7 Upplåning

7.1 Kapitalbindning

Regionen ska eftersträva en jämn förfallostruktur på lånen för att minimera risken att alltför stor andel av lånen ska omsättas vid ett för regionen ogynnsamt tillfälle.

För att begränsa finansieringsrisken ska förfallen på låneavtalen spridas ut jämnt över åren. Andelen lån som förfaller till betalning inom kommande 12 månader begränsas till 40 % av den totala skuldportföljen. Den genomsnittliga kapitalbindningstiden ska vidare inte understiga 2 år.

En större andel låneförfall under en 12 månaders period är tillåtet om låneportföljen understiger 1 miljard kronor och/eller lånebehov inte längre förväntas föreligga.

Upplåning ska ske till lägsta möjliga kostnad med beaktande av likviditetssituation, riskspridning, ränteläge samt planerad investeringstakt.

7.2 Räntebindning

Regionen kan antingen binda räntan via fasträntelån eller via räntederivat i form av ränteswappar. Innan andra derivatinstrument används för första gången ska regionstyrelsen godkänna instrumentet

Räntebindningar ska göras i en form som är begripliga för de befattningshavare i organisationen som ska hantera dem.

För att begränsa ränterisken ska delar av skuldportföljen ha bunden ränta. Andelen ränteförfall inom kommande 12 månader får normalt uppgå maximalt till 50 % av den totala upplåningen. Vidare ska den genomsnittliga räntebindningstiden ligga mellan 2 år och 5 år.

Avvikelse från begränsningarna ovan är tillåtna om skuldportföljen antingen understiger en miljard kronor eller om skuldportföljen understiger två miljarder kronor och ytterligare lånebehov inte längre föreligger.

I tillägg till begränsningarna ovan gäller att räntesäkringar inte får ha en längre löptid än 12 år om inte separat beslut fattats om detta i regionstyrelsen.

Räntederivat ska utvärderas utifrån marknadsmässiga grunder och inte utifrån redovisningsmässiga regelverk.

7.3 Finansiell leasing

Finansiell leasing är att betrakta som lånefinansierad investering och ska beslutas därefter. Den totala leasingsumman ska inrymmas i regionens låneramar och beslut om att leasa utrustning ska fattas enligt gällande regelverk för investeringar och beslutas om av ekonomidirektören.

Leasing ska användas med stor restriktivitet. Det är i regel en dyrare finansieringsform än att låna och äga. Undantag finns dock. En bedömning av den bästa affärsmässiga lösningen i att leasa eller köpa görs av ekonomiförvaltningen.

Bedömning av huruvida en hyra/leasing är finansiell eller inte görs slutligen av regionens ekonomiförvaltning och mer specifikt regionens redovisningschef.

8 Rapportering och internkontroll

En finansrapport upprättas årligen i samband med årsbokslutet. Finansrapporten ska avspegla den finansiella verksamheten utifrån gällande regelverk för hantering av finansierings-, ränte- valuta- och motpartsrisk, dvs. en redogörelse för regionens spridning av kapitalförfall, räntebindning samt motparter i förhållande till gällande regelverk. Dessutom ska en redogörelse ske för den genomsnittliga räntan och refinansieringsbehovet.

9 Operativa risker

Den operativa risken, dvs. hur regionen organiserar finansverksamheten samt strukturerar beslut, verkställande av beslut samt redovisning av transaktionerna följs upp inom ramen för regionstyrelsens och eller regionstyrelseförvaltningens eller ekonomiförvaltningens ordinarie internkontroll. Ansvarig för kontrollmomenten är ekonomiförvaltningen.

10 Uppföljning

Uppföljningens syfte är att löpande informera om finansförvaltningens resultat och risknivå. Löpande uppföljning ska genomföras inom Ekonomiförvaltningen. Regionstyrelsen hålls löpande uppdaterad om väsentliga händelser inom finansverksamheten.

11 Incidentrapportering

All finansiell verksamhet är förknippad med ett risktagande. Att förutse alla risker är omöjligt. Varje medarbetare inom regionen är skyldig att omedelbart rapportera avvikelser och incidenter till ekonomidirektören.